

Ny Bokin'i Joela sy ny Fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito ao Laodikia - Laharana Faha-25

Jeff Pippenger
2026-01-11

Nomery Dimy amby Roapolo

Ang aklat ni Joel ay humaharap sa pamunuan ng Laodiceang Iglesia ng mga Seventh-day Adventist sa pamamagitan ng patotoo ng lumalalang paghihimagsik nito sa loob ng apat na salinlahi. Ang apat na salinlahing iyon ay inilalarawan din sa Ezekiel kabanata walo, kung saan ang dalawampu't limang lalaki ng ikaapat na salinlahing iyon ay yumuyukod sa araw. Noong 1901, labintatlong taon matapos ang paghihimagsik ng 1888, ang iglesiang Adventista ay nagtatag ng isang komite upang mamuno sa iglesia.

Niorina nandritra ilay fanavaozana lehibe tamin'ny Fivoriana ny Fihaonambe Jeneraly tamin'ny taona 1901 ny Komity Mpanatanteraky ny Fihaonambe Jeneraly voalohany, ary nisy mpikambana 25 izy. Izany dia fanitarana lehibe raha oharina amin'ilay komity talohan'ny 1901, izay nahitana mpikambana 13 monja. Nitombo nandritra ny taona maro ny isan'ny mpikambana, nefa i Jesosy dia mampifandray mandrakariva ny farany amin'ny fiandohana. Ny fiandohana dia mpikambana 25, ka iray no mpitarika, mifanandrify amin'ny filaharana iray tao amin'ny fitoerana masina, izay nahitana mpisorona 24 sy mpisoronabe iray.

Jodasy sy ny Synedriona dia tandindon'ny fikomiana roa tamin'ny andron'i Kristy. Ny Synedriona dia maneho ny fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito Laodiseana. Ny fandraisan'ny Synedriona anjara tamin'ny fanomboana an'i Kristy tamin'ny hazo fijaliana dia tandindon'ny anjara asan'ny Advantisma ao amin'ny fotoan-tsarotry ny lalàna alahady. Ny Synedriona—filankevitra jiosy ambony indrindra tany Jerosalema, izay nahitana lohan'ny mpisorona sy anti-panahy ary mpanora-dalàna, notarihin'i Kaiafa Mpisoronabe—dia nanana anjara toerana lehibe teo amin'ireo zava-nitranga nitarika ho amin'ny fahafatesan'i Jesosy.

Taorian'ny nisamborana an'i Jesosy tao Getsemane (noketrehina tamin'ny famadihan'i Jodasy), dia nentina teo anatrehan'ny Synedriona tamin'ny alina tao an-tranon'i Kaiafa Izy. Nitady porofo hampangana Azy izy ireo ka namoaka vavolombelona izay niampanga Azy ho niteny ratsy an'Andriamanitra sy ho mpikomy.

Rehefa nanontany mivantana an'i Jesosy i Kaiafa raha Izy no Mesia (na Zanak'Andriamanitra), ny valiny nanaovany hoe: “Ianao no nilaza izany” dia nitarika ny mpisoronabe hanambara hoe: “Fitenenan-dratsy!” Notsarain'ny Synedriona ho mendrika ho faty Izy. Noho izy ireo tsy nanana fahefana, teo ambanin'ny fitondrana romana, hampihatra sazy fanamelohana ho faty, dia natolony tamin'i Pontio Pilato, governora romana, i Jesosy, sady niampanga Azy ho mpikomy mba hahazoana fanamelohana ho faty avy amin'ny Romanina. Ny fanomboana tamin'ny hazo fijaliana

dia novanterahin'ny miaramila romana teo ambanin'ny didin'i Pilato, nefa taorian'ny nanaiky ny fanerena nataon'ny lohandoan'ny mpisorona sy ny vahoaka marobe ihany i Pilato (izay nitaky ny hahafatesan'i Jesosy sy ny hamotsorana an'i Barabasy).

“Fony Kristy tety ambonin'ity tany ity, dia Barabasy no nofidin'izao tontolo izao. Ary ankehitriny izao tontolo izao sy ny fiangonana dia manao io safidy io ihany. Ny fisehoan-javatra tamin'ny famadihana sy ny fandavana ary ny fanomboana an'i Kristy tamin'ny hazo fijaliana dia naverina naseho, ary mbola haverina hiseho indray amin'ny ambaratonga lehibe dia lehibe. Ho feno ny toetran'ilay fahavalo ny olona, ary miaraka amin'izany dia hanana hery lehibe ny fitaka ataony. Araka izay ambaratonga andavanana ny mazava no hisian'ny fiheveran-diso sy ny tsy fifankahazoana. Izay mandà an'i Kristy ka mifidy an'i Barabasy dia miasa eo ambanin'ny fitaka mahavery. Ny fanolokoloana diso sy ny fiampangana lainga dia hitombo ho fikomiana miharihary. Raha ratsy ny maso, dia ho feno haizina ny tena rehetra. Izay manolotra ny fitiavany amin'ny mpitarika hafa ankoatra an'i Kristy dia hahita ny tenany eo ambanin'ny fifehezan'ny fahadalana mandrendrarendra izay mahasrika fatratra, ka eo ambanin'ny heriny dia miala amin'ny fihainoana ny fahamarinana ny fanahy mba hino lainga. Voafandrika sy voasambotra izy, ary amin'ny asany rehetra dia miantso hoe: Alefaso ho anay Barabasy, fa homboina amin'ny hazo fijaliana Kristy.”

“Na dia ankehitriny aza dia eo am-panaovana io fanapahan-kevitra io. Ny zava-niseho natao teo amin'ny hazo fijaliana dia averina tanterahina indray. Ao amin'ireo fiangonana izay efa niala tamin'ny fahamarinana sy ny fahitsiana no anehoana izay azon'ny toetra maha-olombelona atao sy izay hataony rehefa tsy foto-kevitra mitoetra ao amin'ny fanahy ny fitiavan'Andriamanitra. Tsy tokony ho gaga isika na amin'inona na amin'inona mety hitranga ankehitriny. Tsy tokony ho talanjona isika na amin'ny fisehoan-javatra mampihorohoro toy inona aza. Ireo izay manitsakitsaka eo ambanin'ny tongony tsy masina ny lalàn'Andriamanitra dia manana ilay fanahy izay nananan'ireo lehilahy izay nanivaiva sy namadika an'i Jesosy. Tsy misy fanenenan'ny fieritreretana akory, fa hataony ny asan-drainy, dia ny devoly. Hanontany ilay fanontaniana izay nivoaka avy tamin'ny molotra mpamadika an'i Jodasy izy ireo hoe: Inona no homenareo ahy raha atolotro aminareo Jesosy Kristy? Na dia ankehitriny aza dia amidy i Kristy amin'ny alalan'ny tenan'ireo olony masina.” Review and Herald, 30 Janoary 1900.

Raha tena midika marina izay lazainy io andalan-teny io, dia ireo izay asiana marika ho “mifidy an'i Barabasy” dia tsy ho afaka hahatakatra izay ampianarin'ilay andalan-teny. Ireo olona ireo no olona ao amin'ny 2 Tesaloniana izay mandray fahadisoam-pisainana mahery, satria tsy tia ny fahamarinana izy. Hoy izy momba ireo izay mifidy an'i Barabasy: “Izay manolotra ny fitiavany amin'izay mpitarika hafa ankoatra an'i Kristy dia hahita ny tenany eo ambany fifehezana, amin'ny tena sy fanahy ary saina, amin'ny firaketana jamba iray izay mahasondriana fatratra ka eo ambanin'ny heriny ny fanahy dia miala amin'ny fihainoana ny fahamarinana mba hino lainga.” Ireo izay mifidy an'i Barabasy dia eo ambany fifehezan'i Satana alohan'ny famantarana ny hazo fijaliana sy ny lalàna Alahady. Ao anatin'izany toe-javatra izany dia tsy misy ahafahany mahatakatra izay ampianarin'ilay andalan-teny. Noho izany dia hilaza izy ireo fa “ireo toe-javatra tamin'ny fotoana nanoratan-dRahavavy White ireo teny ireo dia ho an'izany tantara manokana

izany, fa tsy ankehitriny.” Angamba hiteny izy ireo hoe: “Miresaka ny amin’ny Kristianisma amin’ny heviny ankapobeny izy, ary tsy mihatra mivantana amin’ny Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito izany.” Hadalana mitafotafo.

Mazava ho azy fa ny toe-javatra ara-tantara tamin’ny fotoana nanoratan’i Rahavavy White ireo teny ireo dia tena fanamarihana momba ny tantarany manokana; nefa tahaka an’i Jaona ao amin’ny Apokalypsy, rehefa asaina manoratra ny mpaminany, dia asaina manoratra “izay zavatra efa hitanao, sy izay zavatra ankehitriny, ary izay zavatra mbola ho avy rahatrizay.” Rehefa manoratra ny zavatra ankehitriny ny mpaminany, dia sady manoratra ny zavatra mbola ho avy koa izy.

Ny fitarihan’ny Advantisma dia asehon’ireo lehilahy 25 ao amin’i Ezekiela, izay mifanaraka ara-paminaniana koa amin’ireo lehilahy 250 izay niara-nitsangana tamin’i Kora, Datana ary Abirama. Toy izany koa, ary manan-danja tsy latsaka amin’izany, ireo mpikomy tamin’ny taona 1888 sy tamin’ny Fihonambe Jeneral tao Minneapolis dia nofaritan-dRahavavy White ho mamerina ny fikomian’i Kora, Datana ary Abirama. Mampianatra mivantana Rahavavy White fa rehefa midina ilay anjely ao amin’ny Apokalypsy toko fahavalo ambin’ny folo ka mampahazava ny tany amin’ny voninahiny, dia manomboka ny ranonorana farany.

“Ny orana farany dia hirotsaka amin’ny vahoakan’Andriamanitra. Anjely mahery iray no hidina avy any an-danitra, ary ny tany manontolo dia hazavain’ny voninahiny.” Review and Herald, 21 Aprily 1891.

Nampianatra mivantana i Sister White fa nidina tamin’ny Fivorianbe Foibe tamin’ny taona 1888 ilay anjelin’ny Apokalypsy toko fahavalo ambin’ny folo, niaraka tamin’ireo hafatr’i A. T. Jones sy E. J. Waggoner. Raha tany amin’ny Fivorianbe izy, dia tena resin’ny alahelo noho ny fikomiana ka nanapa-kevitra ny hanangona ny entany sy hiala; nefa nisy anjely nilaza taminy fa tsy maintsy mijanona izy ka handrakitra ny tantara, satria famerenana ny fikomian’i Kora izany. Nahoana no tian’ny anjely ho voarakitra izany, raha tsy ho fijoroana ho vavolombelona amin’ny andro farany? Raha fijoroana ho vavolombelona ho an’ny andro farany izany, inona koa no mety ho heviny, afa-tsy hoe ny fianonana Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito Laodikeana dia handeha amin’ny dian-tongotry ny Synedriona mandritra ny krizin’ny lalàna alahady, ary indrindra fa ny tantara mitondra mankany amin’izany.

Ny hafatr’i Jones sy Waggoner dia naseho ho ny “hafatry ny fanamarinana amin’ny finoana, marina tokoa,” ny “hafatry ny Laodikia,” ny “hafatry ny fahamarinan’i Kristy” ary ny “hafatry ny anjely fahatelo.” Ny mpikomy dia nanohitra io hafatra io, ary nandà koa ny fitarihan’ny Fanahin’ny Faminaniana sy ireo iraka voafidy tamin’ny fivorianana. Mampianatra koa Rahavavy White fa rehefa harodana ireo trano lehibe ao New York City, amin’ny fikasihan’ny herin’Andriamanitra, dia ho tanteraka ny Apokalypsy 18:1–3. Hatramin’ny 9/11 dia naverin’ny fitarihan’ny fianonana Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito Laodikia ny fikomian’i Kora, ny fikomian’ireo lehilahy fahiny 25, ny fikomian’ny fitarihana tamin’ny 1888 ary ny fikomian’ny Synedriona tamin’ny fotoana nitarika ho amin’ny hazo fijaliana. Ireo lehilahy 25 ireo dia tandindona maneho fisoronana Levita sandoka.

Ny Levita iray dia tokony ho dimy amby roapolo taona rehefa manomboka manompo.

Ary hoy Jehovah niteny tamin'i Mosesy ka nanao hoe: Izao no anjaran'ny Levita: hatramin'ny dimy amby roapolo taona no ho miakatra dia hiditra hanao ny fanompoana amin'ny asan'ny tabernakelin'ny fiangonana izy; ary raha mahatratra dimampolo taona kosa dia hitsahatra tsy hanao izany fanompoana izany intsony, ka tsy hanompo intsony; nefa hiara-manompo amin'ny rahalahiny ao amin'ny tabernakelin'ny fiangonana izy, mba hitandrina ny andraikitra, fa tsy hanao asa intsony. Dia toy izany no hataonao amin'ny Levita ny amin'ny andraikiny. Nomery 8:23–26.

Un Lévite commence son service à l'âge de vingt-cinq ans et sert pendant vingt-cinq ans, jusqu'à ce qu'il ait cinquante ans. Le Messager de l'Alliance, dans Malachie trois, est en train de purifier et aussi de nettoyer les Lévites au moment de la loi du dimanche, comme Il l'a fait le 22 octobre 1844.

Indro, Izaho haniraka ny irako, ary izy hanamboatra ny lalana eo alohako; ary ny Tompo, izay tadiavinareo, dia ho avy tampoka ho ao amin'ny tempoliny, dia Ilay iraky ny fanekena, izay ankasitranareo; indro, ho avy Izy, hoy Jehovah, Tompon'ny maro.

Fa iza no mahazaka ny andron'ny fihaviany? ary iza no hahajoro raha miseho Izy? fa tahaka ny afon'ny mpandrendrika Izy, ary tahaka ny savonin'ny mpanasa lamba; Ary hipetraka Izy tahaka ny mpandrendrika sy mpanadio volafotsy; ary hodiovin'ny zanak'i Levy, ka hodiovin'ny tahaka ny volamena sy ny volafotsy izy, mba hahafahany manolotra fanatitra amin'ny fahamarinana ho an'i Jehovah. Ary amin'izany ny fanatitry ny Joda sy Jerosalema dia ho sitrak'i Jehovah, tahaka ny tamin'ny andro fahiny sy tahaka ny tamin'ny taona taloha. Malakia 3:1–4.

Ny isa “25”, amin'ny maha-tandindona azy, dia maneho tsy ny Levita mahatoky ihany, fa ny Levita sandoka koa. Noho izany, ny “25” amin'ny maha-tandindona azy dia manondro ny fisarahana misy eo amin'ny sokajin'olona roa mpivavaka, na virijina hendry sy adala izy ireo, na ondry sy osy, na vary sy tsimparifary. Ny isa dimy amby roapolo dia tandindon'ny Levita tsy ihany, fa tahaka izany koa, ary zava-dehibe indrindra, dia tandindon'ny fisarahana (fanadiovana) ny Levita. Izany fisarahana izany dia amin'ny lalàn'ny Alahady, ary lohahevitra fototra ao amin'ny Tenin'Andriamanitra ara-paminaniana. Mety indrindra raha ny Matio toko faha-dimy amby roapolo dia fitohizana tsotra izao amin'ny faminanian'i Jesosy momba ny faran'izao tontolo izao ao amin'ny Matio faha-dimy amby roapolo.

Dia nivoaka Jesosy ka niala teo amin'ny tempoly; ary nanatona Azy ny mpianany mba haneho Azy ny trano fanorenan'ny tempoly. Fa hoy Jesosy taminy: Tsy hitanareo va izany zavatra rehetra izany? Lazaiko aminareo marina tokoa: Tsy hisy havela eto na dia vato iray hitoetra eo ambonin'ny vato iray aza, fa horavana avokoa izany. Matio 24:1, 2

Rehefa niala tao amin'ny tempoly Jesosy, dia tsy niverina tao intsony Izy. Ao amin'ireo andininy farany amin'ny toko fahatelo amby roapolo, Jesosy dia nanambara fitsarana tamin'ny Synedriona, ary ny fitsarana dia aseho amin'ny endriky ny loza valo, ka amin'izany dia sandoka ny fanahafana ireo fanahy valo tao amin'ny sambo-fiara, ny andro fahavalo amin'ny famorana, ny andro fahavalo amin'ny fitsanganana-ko velona, ireo taranaka valo hatramin'i Abrahama 430 taona sy manaraka. Ny isa sandoka hoe “valo” dia mifanaraka amin'ilay Levita sandoka.

Lazaiko aminareo marina tokoa fa ho tonga amin'ity taranaka ity izany zavatra rehetra izany.

Ry Jerosalema, ry Jerosalema, ianao izay mamono ny mpaminany sy mitora-bato izay nirahina ho atỳ aminao, impiry moa no taoko hanangona ny zanakao, tahaka ny fanangonan'ny reniakoho ny zanany eo ambanin'ny elany, nefa tsy nety ianareo! Indro, avela ho lao aminareo ny tranonareo.

Fa hoy Izaho milaza aminareo: tsy hahita Ahy intsony ianareo manomboka izao mandra-pilazanareo hoe: Isaorana anie Izay avy amin'ny anaran'ny Tompo. Matio 23:36–39.

Ny toko faharoa amby roa-polo ao amin'i Matio dia mifarana amin'ny fanoharana ny famatorana ny ratsy fanahy ho amboara, ary mifarana koa amin'ny fifanandrinana farany teo amin'i Kristy sy ny Jiosy mpanohitra adihevitra. Avy eo, ao amin'ny toko faha-24, dia miala ao amin'ny tempoly Izy fanindroany farany, ka mampitsahatra ny asany ho an'ny Isiraely fahiny. Ny toko dia mifarana eo amin'izay niandohany ihany, amin'ny fanambarana fa navelany ho azy ireo foana ny tranony; ary izay nantsoiny hoe tranon'ny Rainy tamin'izy nanadio ny tempoly voalohany, dia ilay tranon'ny Jiosy foana ankehitriny.

Ao amin'ny toko faha-24, Jesosy dia hamaly ny fanontaniana momba ny tempoly sy ny fandravana azy izay efa nanakaiky. Io fandravana io dia tokony hitranga tamin'izany taranaka izany mihitsy, dia taranaky ny menarana. Niala tamin'izany tempoly izany Izy ka tsy hiverina intsony, ka noho izany ireo faminaniana avoakany dia miresaka an'i Isiraely ara-panahy fa tsy ara-bakiteny. Rehefa miala amin'ny tempoly, izay ny fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito ao Laodikia, Kristy, tahaka ny nataony tamin'i Isiraely fahiny, dia amin'izay fotoana izay ihany koa no hampiraisina mandrakizay amin'ny Tempoly Masina ny tempolin'olombelona an'ny iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo. Rehefa nandao ny tempolin'i Isiraely fahiny Jesosy, dia nisara-panambadiana tamin'ny vahoakany taloha tao amin'ny fanekena Izy, mandrakizay.

Ny toko fahiraika ambin'ny folo ka hatramin'ny toko faharoa amby roapolo ao amin'i Matio dia ny omega-n'ily tsipika avy amin'ny toko fahiraika ambin'ny folo ka hatramin'ny faharoa amby roapolo ao amin'ny bokin'ny Genesisy. Rehefa manomboka ao amin'ny Genesisy toko fahiraika ambin'ny folo izany tsipika izany, dia manamarika koa ny fiandohan'i Babela sy ny faneken'ny fahafatesan'i Babela izany, izay mahatratra ny fahatanterahany amin'ny omega ao amin'ny Apokalypsy toko fahafito ambin'ny folo, andininy fahiraika ambin'ny folo, dia ilay andininy izay tena ivon'ireo andininy mandrafitra ny toko fahiraika ambin'ny folo ka hatramin'ny faharoa amby roapolo. Ny afovoan'ny toko fahiraika ambin'ny folo ka hatramin'ny faharoa amby roapolo ao amin'ny Genesisy sy Matio ary Apokalypsy dia samy manasongadina ny faneva na ny fanevany sandoka. Tao amin'ny Genesisy dia ny famorana izany; tao amin'i Matio dia Petera sy ilay Vatolampy izay hanorenan'i Kristy ny fiangonany; ary tao amin'ny Apokalypsy dia ilay bibidia sandoka izay taloha sy ankehitriny ary hiakatra, izay ilay fahavalo, avy amin'ny fito, ary izay avy eo dia ampanambadiana amin'ily dragona.

Ny iraka ambin'ny folo sy ny roa amby roapolo dia tandindona manamarika ny fitambaran'ny Maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona, izay indrindra no raharaha asehon'i Kristy amin'ny fanoratany ny lalàny eo amin'ny fontsika sy ny saintsika. Ny 11 sy ny 22 dia tandindon'ny

fanekena momba ireo iray hetsy sy efatra amby efatra alina sy efatra arivo. Ao amin'ny Matio, toko faha-telo amby roapolo, dia nandray loza valo ny fisoronana sandoka; tamin'io fotoana io ihany koa no nanosorana ny fisoronana marina. Nohamasinina nandritra ny fito andro ny mpisorona, ary tamin'ny andro fahavalo dia nanomboka nanao fanompoana izy.

Tsy kisendrasendra akory fa ny fito andro fanokanana ny mpisorona izay nitarika ho amin'ny fanombohan'ny fanompoany tamin'ny andro fahavalo dia manomboka ao amin'ny Nomery toko faha-valo andininy voalohany, fa ny “81” dia tandindon'ny mpisorona.

Dia niteny tamin'i Mosesy Jehovah hoe: Ento Arona sy ny zanany lahy miaraka aminy, ary ny fitafiana, sy ny diloilo fanosorana, ary vantotr'ombilahy iray ho fanatitra noho ny ota, ary ondrilahy roa, ary harona misy mofo tsy misy masirasira; ary angony eo am-baravaran'ny tabernakelin'ny fiangonana ny fiangonana rehetra. Dia nataon'i Mosesy araka izay nandidian'i Jehovah azy; ary nivory teo am-baravaran'ny tabernakelin'ny fiangonana ny olona rehetra. Ary hoy Mosesy tamin'ny fiangonana: Izao no zavatra nandidian'i Jehovah hatao. ...

Ary tsy hivoaka eo am-baravaran'ny tabernakelin'ny fiangonana mandritra ny hafitoana ianareo, mandra-pahatapitry ny andro fanokanana anareo; fa hafitoana no hanokanan'Andriamanitra anareo. Tahaka izay natao androany no nandidian'i Jehovah hatao, mba hanaovana fanavotana ho anareo. Koa mitoera eo am-baravaran'ny tabernakelin'ny fiangonana andro aman'alina mandritra ny hafitoana, ary tandremo ny adidin'i Jehovah, mba tsy ho faty ianareo; fa izany no nandidiana ahy. Dia nataon'i Arona sy ny zanany lahy avokoa izay rehetra nandidian'i Jehovah tamin'ny alalan'i Mosesy. Ary tamin'ny andro fahavalo dia niantso an'i Arona sy ny zanany lahy ary ny loholon'ny Isiraely i Mosesy; Ary hoy izy tamin'i Arona: Makà zanak'omby iray hatao fanatitra noho ny ota, ary ondrilahy iray hatao fanatitra dorana, samy tsy misy kilema, ka atolory eo anatrehan'i Jehovah. ... Ary hoy Mosesy: Izao no zavatra nandidian'i Jehovah hataonareo; dia hiseho aminareo ny voninahitr'i Jehovah. ... Dia nanandratra ny tanany ho amin'ny olona i Arona ka nitso-drano azy; ary nidina izy rehefa avy nanatitra ny fanatitra noho ny ota sy ny fanatitra dorana ary ny fanati-pihavanana. Ary Mosesy sy Arona dia niditra tao amin'ny tabernakelin'ny fiangonana, dia nivoaka ka nitso-drano ny olona; ary ny voninahitr'i Jehovah niseho tamin'ny olona rehetra. Dia nisy afo nivoaka avy teo anatrehan'i Jehovah ka nandany teo ambonin'ny alitara ny fanatitra dorana sy ny taviny; ary nony hitan'ny olona rehetra izany, dia nihoby izy ka niankohoka tamin'ny tany. Levitikosy 8:1–5, 33–36; 9:1, 2, 6, 22–24.

Ny toko faha-telo amby roapolo dia manondro ireo Levita sandoka izay aharihary amin'ny fotoana hanisiana tombo-kase ireo Levita tena izy. Ny toko faha-roa amby roapolo ao amin'i Matio dia mifarana amin'ny tsy fisian'olona nanontany an'i Jesosy intsony; avy eo, ao amin'ny toko faha-telo amby roapolo, Izy dia mametraka ireo loza valo, ka manambara fa nikatona ny fotoam-pahasoavan'ny Synedriona, ary fa ny fitsarana mpanatanteraka dia hanomboka tamin'izany. Ao amin'ny toko faha-roa amby roapolo, Izy dia manondro ny tempoly ho tranon'ny Jiosy. Zava-dehibe ny mahita ny filaharan'ireo toko ireo.

Ny toko fahiraika ambin'ny folo ka hatramin'ny faharoa amby roa-polo ao amin'i Matio dia manondro ny fahavitana ny fanisiana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo ao

anatin'ny tontolon'ny faneken'Andriamanitra amin'ny vahoaka voafidy. Ny tandindon'i Palmoni momba ny alfa ao amin'ny toko fahiraika ambin'ny folo, sy ny tandindony momba ny omega ao amin'ny toko faharoa amby roa-polo, dia manampy amin'ny fitantarana ao anatin'ireo toko ireo.

Ny toko faha-telo amby roapolo dia ny fanavotana amin'ny sorona fampihavanana, dia ny fampiraisana ny Maha-Andriamanitra amin'ny maha-olona araka izay asehon'ny isa telo amby roapolo. Nefa ny toko dia milaza ny amin'ny fitsarana fampiharana atao amin'ny tsimparifary, dia ny fisoronana sandoka sy ny Levita sandoka. Ny mpisorona rehetra dia Levita, nefa tsy ny Levita rehetra no mpisorona. Tao anatin'ny taranak'i Levy, ny rà aman-draharahan'i Arona ihany no nahafeno fepetra ho amin'ny fisoronana. Lazain'ny Baiboly fa ny Levita dia hanomboka hanompo amin'ny faha-dimy amby roapolo taonany, fa ny zanak'i Kehata kosa hanompo amin'ny faha-telopolo taonany.

Ary Jehovah niteny tamin'i Mosesy sy Arona ka nanao hoe: Ataovy ny fanisana ny zanak'i Kehata avy amin'ny zanak'i Levy, araka ny fokony sy ny mpianakavin-drainy, hatramin'ny telo-polo taona no ho miakatra ka mandra-pahatongan'ny dimam-polo taona, dia izay rehetra miditra hanao fanompoana, mba hanao ny asa ao amin'ny tabernakelin'ny fiangonana. Nomery 4:1–3.

Ny isa “30” dia maneho ireo mpisorona izay tao amin'ny taranak'i Kohata, izay zanak'i Levy, ary ny zanak'i Kohata dia i Amrama, izay rainy Aaron. Levy dia midika hoe “mifatotra na miraikitra amin'Andriamanitra.” Kohata dia midika hoe “voaangona manodidina ny fanatrehany.” Amrama dia midika hoe “vahoaka asandratra,” ary Aaron dia midika hoe “mpitondra fahazavana na mpanelanelana asandratra.” Raha atambatra, ireo dia manaraka fihetsiketsehana avy eo amin'ny Ranomasina Mena mankany Sinay, ka izany no tandindon'ny fanekena eo amin'Andriamanitra sy ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo, izay tempoly olombelona miombona amin'ny tempoly masina, rehefa maninjitra ny tanany fanindroany Kristy mba hanangona ny olony sisa ho ao amin'ny fitoerany masina, izay anandratany sy anomezany voninahitra azy ireo avy eo, raha mbola hazavain'ny Mpisoronabe any an-danitra izy ireo, tahaka ny nanazavany an'i Sadrahaka sy Mesaka ary Abednego.

Ny isa “30” dia maneho fe-potoana fiomanana ho an'ny mpisorona; ary ny 25, amin'ny maha-taonan'ny Levita azy, dia tokony hampiharina amin'ny 30, didy an-tsipika sy fitsipika an-tsipika, fa ny mpisorona rehetra dia Levita, nefa tsy ny Levita rehetra no mpisorona. Ny telopolo dia maneho ny fe-potoana fiomanana izay nanomboka tamin'ny 1989, tamin'ny fotoan'ny farany, ary mifarana amin'ny lalàn'ny Alahady any Etazonia. Ny isa dimy amby roapolo, amin'ny maha-mariky ny Levita azy, dia mariky ny fisarahana koa eo amin'ny sokajy roa, ary raha mifandray amin'ny mpisorona dia manondro fisarahana iray. Ny dimy amby roapolo dia manamarika ny fisarahana eo amin'ny Levita sy ny Levita sandoka amin'ny lalàn'ny Alahady, ary ao anatin'ny tontolon'ny mpisorona marina sy ny Levita marina dia mamorona fanavahana koa izany, kanefa tsy fisarahana ratsy, tahaka ny amin'ny Levita sandoka.

Kohata dia iray tamin'ireo sampana telo lehibe an'ny Levita (miaraka amin'i Gersona sy Merary). Avy tamin'ny taranak'i Kohata, indrindra, no niavian'ny laharan'ny mpisorona, tamin'ny alalan'i

Arona. Arona dia taranaka ambaratonga fahefatra avy amin'i Levy, ary ny tombontsoan'ny fisoronana dia voafetra ho an'ireo taranany lahy ao anatin'io sampan'i Kohatita io. Ny Kohatita amin'ny ankapobeny (izany hoe, ny taranak'i Kohata rehetra) dia nanana ny voninahitra hitondra ireo zavatra masina indrindra, kanefa ny taranak'i Arona ihany no tena nahazo nanao ny asan'ny mpisorona teo amin'ny alitara sy tao amin'ny fitoerana masina. Arona dia maneho io taranaka fahefatra io ihany amin'ireo “anti-panahy” ao amin'i Joela, na ireo “anti-panahy fahiny” ao amin'ny Ezekiela toko faha-valo, izay miankohoka amin'ny masoandro.

Ang sisteman'ny antokon'asa 24 mifandimby (fizaràna) ho an'ny mpisorona (ary toy izany koa ho an'ny Levita tsy mpisorona izay nanao asa fanohanana tahaka ny mpihira sy ny mpiandry vavahady) dia naorin'i Davida mpanjaka. Davida nandamina ny taranak'i Arona ho antokon'asa 24 (fizaràna) mba hanompo mifandimby (1 Tantara 24:1–19). Davida, niaraka tamin'ny fanampian'ny mpisorona Zadoka (avy amin'ny taranak'i Eleazara) sy Ahimeleka (avy amin'ny taranak'i Itamara), dia nizara azy ireo ho vondrona 24 (16 avy amin'ny fianakaviana lehibe kokoa an'i Eleazara, 8 avy amin'ny an'i Itamara). Natao antsapaka ny famaritana ny filaharan'ny fanompoana.

Ny antokon'asa tsirairay dia nanompo herinandro iray (hatramin'ny Sabata ka hatramin'ny Sabata), indroa isan-taona, ary ankoatra izany dia niara-nanompo avokoa ny antokon'asa rehetra tamin'ny fety lehibe (Paska, Pentekosta, Trano-lay). Toy izany koa, Davida dia nandamina ny Levita izay tsy mpisorona ho antokon'asa 24 ho amin'ny mozika sy ny fiambenana vavahady, ary ny sisa (1 Tantara 23–26). Ity rafitra ity dia nampiharina tamin'ny andron'i Solomona (2 Tantara 8:14) ary nitohy nandritra ny vanim-potoanan'ny Tempoly Faharoa. Zakaria, rain'i Jaona Mpanao Batisa, dia tao amin'ny antokon'asan'i Abia — Lioka 1:5; 1 Tantara 24:10. Ny filaharan'ireo antokon'asa 24 an'ny mpisorona dia nofidina tamin'ny antsapaka, ary Zakaria dia tao amin'ny antokon'asan'i Abia, izay teo amin'ireo antokon'asa efatra amby roapolo, no nisolo tena ny antokon'asa “fahavalo.” Ny hoe Zakaria dia midika hoe “Andriamanitra mahatsiaro,” ary ny anaran-drainy hoe Abia dia midika hoe “Andriamanitra no raiko.”

Tsaroan'ilay Ray any an-danitra ny teny fikasany hanangana iraka iray izay hanomana ny lalana ho an'ny Mesia. Kanefa i Zakaria koa dia mifandrindra amin'ny lalàn'ny Alahady, fa eo no anjakan'ny Sabata, ilay andro izay tokony hotsarovana mandrakariva—ka tonga fitsapana farany. I Zakaria dia maneho mpisorona iray, avy amin'ny antokon'i Abia, izay antoko “fahavalo”. Tsy nino ny hafatry ny anjely i Zakaria ka natao moana mandra-pahateraky ny zanany lahy, dia Jaona. Rehefa teraka i Jaona dia niditra tamin'ny adihevitra momba ny anaran'i Jaona i Zakaria, ary tamin'izay vao niteny izy. Ny fitenenana ara-paminaniana amin'ny andro farany dia rehefa miteny tahaka ny dragona i Etazonia.

Ary tamin'ny andro fahavalo dia tonga izy hamora ny zaza; ary Zakaria no niantsoany azy, araka ny anaran-drainy. Fa ny reniny namaly ka nanao hoe: Tsia; fa Jaona no hatao anarany. Ary hoy ireo taminy: Tsy misy na dia iray aza amin'ny havanao atao izany anarana izany. Ary nanao fihetsika tamin-drainy izy ireo mba hahalalany izay anarana tiany hatao aminy. Ary nangataka takelaka fanoratana izy ka nanoratra hoe: Jaona no anarany. Dia gaga avokoa izy rehetra. Ary niaraka tamin'izay dia nisokatra ny vavany, sy voavaha ny lelany, ka niteny izy

sady nidera an'Andriamanitra. Lioka 1:59–64.

I Jaona Mpanao-batista dia avy amin'ny filaharana fahavalo an'i Abia, tahaka ny rainy. Tamin'ny famoràna an'i Jaona, tamin'ny andro fahavalo, dia novàna ny anarany. Jaona Mpanao-batista dia maneho ireo izay mpisorona, amin'ny taranaka fahefatra, izay ao amin'ny fifandraisana fanekena amin'Andriamanitra, izay manova ny anarany (avy amin'i Laodikia ho amin'i Filadelfia), manisy tombo-kase azy amin'ny famantaran'ny fanekena, raha miteny tahaka ny dragona i Etazonia.

Isika no tempolin'Andriamanitra. Ny andalana ara-paminaniana izay miresaka ny tempoly dia miteny amin'ny lehilahy sy vehivavy amin'ny maha-olona tsirairay azy, ary koa amin'ny maha-vondrona azy, fa ny fiangonan'Andriamanitra dia tempoly koa. Ary mazava ho azy fa misy tempoly any an-danitra, ary Kristy no manorina ny tempolin'i Jehovah. Izy no mametraka ny fanorenana ary mametraka ny vato fehizoro eo amin'ny tempoly. Raha ny amin'ny isa “25” amin'ny maha-tandindona azy, ny 25 dia maneho ny Levita, izay voadio (sarahana) hiala amin'ireo Levita sandoka ao amin'ny Malakia toko faha-telo, ary izay diovina koa ao amin'io andalan-teny io ihany. Ao amin'ny Ezekiela toko faha-40 ka hatramin'ny faha-48 dia faritana amin'ny antsipiriany lehibe ny tempoly tandindona iray. Ny ranon'aina dia mivoaka avy ao amin'izany tempoly izany ka mameno ny tany.

“Mahagaga ang gawaing pinanukala ng Diyos na isakatuparan sa pamamagitan ng Kaniyang mga lingkod, upang ang Kaniyang pangalan ay maluwalhati. Ginawa ng Diyos si Jose na bukal ng buhay sa bansang Ehipsiyo. Sa pamamagitan ni Jose ay napanatili ang buhay ng buong bayang yaon. Sa pamamagitan ni Daniel ay iniligtas ng Diyos ang buhay ng lahat ng pantas na lalaki sa Babilonia. At ang mga pagliligtas na ito ay nagsilbing mga aral sa pamamagitan ng mga bagay na nakikita; ipinamalas ng mga ito sa mga tao ang mga pagpapalang espirituwal na iniaalok sa kanila sa pamamagitan ng pakikipag-isa sa Diyos na sinasamba nina Jose at Daniel. Gayundin, sa pamamagitan ng Kaniyang bayan sa ngayon ay ninanais ng Diyos na maghatid ng mga pagpapala sa sanlibutan. Ang bawat manggagawa na pinananahanan ni Cristo sa puso, ang bawat maghahayag ng Kaniyang pag-ibig sa sanlibutan, ay kamanggagawa ng Diyos para sa pagpapala ng sangkatauhan. Habang tumatanggap siya mula sa Tagapagligtas ng biyayang maibabahagi sa iba, mula sa buo niyang pagkatao ay umaagos ang agos ng espirituwal na buhay. Si Cristo ay naparito bilang Dakilang Manggagamot upang pagalingin ang mga sugat na ginawa ng kasalanan sa sambahayan ng sangkatauhan; at ang Kaniyang Espiritu, na gumagawa sa pamamagitan ng Kaniyang mga lingkod, ay nagkakaloob sa mga taong maysakit dahil sa kasalanan at nagdurusa ng makapangyarihang kapangyarihang nagpapagaling na mabisa para sa katawan at sa kaluluwa. ‘Sa araw na yaon,’ sabi ng Kasulatan, ‘magkakaroon ng isang bukal na mabubuksan sa sambahayan ni David at sa mga nananahan sa Jerusalem dahil sa kasalanan at dahil sa karumihan.’ Zacarias 13:1. Ang mga tubig ng bukal na ito ay nagtataglay ng mga katangiang nagpapagaling na magpapagaling kapuwa sa mga kapansanang pisikal at espirituwal.”

“Avy amin'io loharano io no ivoahan'ilay ony mahery hitan'i Ezekiela tao amin'ny fahitany. Ireo rano ireo dia mivoaka mankany amin'ny tany atsinanana, ary midina ho any an-efitra, ary miditra any an-dranomasina; ary rehefa tafiditra any an-dranomasina izy, dia ho sitrana ny rano. Ary izao no hitranga: ny zava-manan'aina rehetra izay mihetsiketsika, na aiza na aiza

alehan'ireo ony, dia ho velona.... Ary eo amoron'ny ony, etsy andaniny sy eroa ankilany, dia haniry ny hazo rehetra ho fihinana, izay tsy halazo ny raviny, ary tsy ho lany ny voany; hamoa voa vaovao isam-bolana izy, satria ny ranony dia nivoaka avy tao amin'ny fitoerana masina; ary ny voany dia ho fihinana, ary ny raviny ho fanafody.' Ezekiel 47:8–12.” Testimonies, boky faha-6, 227.

Ny tempolin'i Ezekiel dia tandindona ara-paminaniana ambony indrindra, ary nasaina i Jaona ao amin'ny toko fahiraika ambin'ny folo ao amin'ny Apokalypsy handrefy ny tempoly, nefa havelany ny kianja ivelany. Rehefa ataontsika amin'ny tempolin'i Ezekiel izany zavatra izany indrindra, dia hitantsika fa ny isa roa misongadina indrindra ao anatin'ny refin'ny tempoly dia maneho ny fisoronana. Dimampolo hakiho no isa misongadina indrindra, ary averina in-11 izany ho halava manontolon'ny rafitra vavahady tsirairay (Ezekiel 40:15, 21, 25, 29, 33, 36, sns.). Ny 50 koa dia ampiasaina amin'ny halavan'ny manda sy efi-trano sasany (42:7–8). Izy no mamaritra ny lalana manontolo amin'ny vavahady hatrany amin'ny tokonam-baravarana ivelany ka hatramin'ny tokonam-baravarana anatin'ny.

Ang 25 ka maniko mao ang tin-aw nga ikaduhang labing prominente. Kini gisubli sa 10 ka higayon ingon nga gilapdon ug kalapdon sa mga kompleks sa ganghaan (Ezekiel 40:13, 21, 25, 29, 30, 33, 36). Sa paghiusa, ang 50 ug 25 naglangkob sa makanunayon nga mga rektanggulong hulagway nga 50 por 25 alang sa unom ka pangunang mga ganghaan. Kining pagpares nga 50 por 25 maoy nagdominar sa arkitektural nga paghulagway sa mga ganghaan nga paingon ngadto sa sulod nga mga dapit. Wala nay laing pares nga masubli uban sa ingon ka sistematikong kasubsob sulod mismo sa pagtukod sa templo.

Ny Levita dia niditra tamin'ny fanompoana mavitrika tamin'ny faha-25 taonany (Nomery 8:24: “hatramin'ny dimy amby roa-polo taona no ho miakatra dia hiditra hanao ny fanompoana”). Nanompo izy ireo mandra-pahatongan'ny faha-50 taonany (Nomery 4:3, 39, 43; 8:25: “mandra-pahatongan'ny dimam-polo taona”). Izany dia manome marina taona 25 amin'ny fanompoana mavitrika ($50 - 25 = 25$).

Noho izany, ny fe-potoana 25 taona anaovana fanompoana levitika dia hita taratra mivantana ao amin'ireo refin'ny 25 amin'ny 50 hakiho izay manjaka amin'ny vavahady sy ny rafitry ny tempoly—dia ilay toerana indrindra izay nanompoan'ny Levita. Ny refin-drafitra fototry ny tempolin'i Ezekiel, izany hoe ny tempolin'ny fiangonana mpandresy sy ireo efatra arivo amby efatra alina sy iray hetsy, dia voarakitra ara-maritrano ao amin'ilay tempoly indrindra izay hanompoany; TOY izany ihany koa no nanorenana ireo kromôzôma enina amby efapolo tao amin'ilay tempoly indrindra izay hanompoan'ny olon'Andriamanitra. Napetrak'i Palmoni teo amin'ny tempolin'ny olombelona tsirairay sy teo amin'ny tempolin'ny tena iombonana izay ho ampakariny ny soniany.

Hohazavainay ao amin'ny lahatsoratra manaraka ireo andalana ireo.

“သူတစ်ကောင်းတရားဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရသော တာဝန်ရှိသော အရာထမ်းများသည် လောက၏ ကိုယ်အလိုလိုက်မှုနှင့် အလွန်အကျွံအသုံးအဆောင်ဆန်သော အယူဝါဒများသို့ မပြောင်းလဲရကုန်အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် ထိုအရာကို မခံနိုင်ကြကဲ့သို့။”

ခံနိုင်ကပြုလုပ်ပင် ခရစ်တော်နှင့်တူသော အခြေခံသဘာဝတရားများက ထိုသို့ ခွင့်မပြုကြ။ သင်ကဦးခြင်းအမျိုးမျိုးကို ပေးအပ်ရန် လိုအပ်သည်။ ‘အဘယ်သူ့ကို ပညာတော်ကို သင်ပေးတော်မည်နည်း။ အဘယ်သူ့ကို အယူဝါဒကို နားလည်စေတော်မည်နည်း။ နို့ဖတ်ပြီးသူတို့ကို၎င်း၊ နို့စို့ရာမှ ခွာယူပြီးသူတို့ကို၎င်း။ အကခြင်းမူကား ပညတ်တရားသည် ပညတ်တရားအပေါ်မှာ ရှိရမည်၊ ပညတ်တရားအပေါ်မှာ ပညတ်တရား၊ မျဉ်းသည် မျဉ်းအပေါ်မှာ ရှိရမည်၊ မျဉ်းအပေါ်မှာ မျဉ်း၊ ဤအရပ်၌ အနည်းငယ်၊ ထိုအရပ်၌ အနည်းငယ်။’ ထိုသို့ဖြင့် ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်ကို သည်းခံစွာဖြင့် ကလေးများ၏ ရှုတော်၌ တင်ပြမည်ဖြစ်ပြီး ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်ကို ယုံကြည်သော မိဘများက သူတို့၏ ရှုတော်၌ အစဉ်မပြတ် ထားရှိရမည်။ ‘အကခြင်းမူကား လျာခက်သော နှုတ်ခမ်းများနှင့် အခြားသော ဘာသာစကားဖြင့် ကိုယ်တော်သည် ဤလူမျိုးအား မိန့်တော်မူလိမ့်မည်။ ထိုလူမျိုးအား ကိုယ်တော်က ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဤအရာသည် ပင်ပန်းသောသူကို အနားပေးစေနိုင်သည့် ငြိမ်သက်ရာဖြစ်၏။ ဤအရာသည် လန်းဆန်းစေခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း သူတို့သည် နားမထောင်ချင်ကြ။ ထိုကခြင်း ထာဝရဘုရား၏ နှုတ်ကပတ်တော်သည် သူတို့အတွက် ပညတ်တရားအပေါ်မှာ ပညတ်တရား၊ ပညတ်တရားအပေါ်မှာ ပညတ်တရား၊ မျဉ်းအပေါ်မှာ မျဉ်း၊ မျဉ်းအပေါ်မှာ မျဉ်း၊ ဤအရပ်၌ အနည်းငယ်၊ ထိုအရပ်၌ အနည်းငယ် ဖြစ်လာခဲ့၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ သူတို့သည် သွားက၍ နောက်ဘက်သို့ လဲကျကပြန်သည်၊ ကျိုးကပြန်သည်၊ ထောင်ချောက်၌ ဖမ်းမိကပြန်သည်၊ သိမ်းယူခံကပြန်သည်အကခြင်းတည်း။’ အဘယ်ကခြင်းနည်း။—အကခြင်းမူကား သူတို့ထံသို့ ရောက်လာသော ထာဝရဘုရား၏ နှုတ်ကပတ်တော်ကို သူတို့သည် ဂရုမစိုက်ကပြောကခြင်း ဖြစ်သည်။”

Midika izany fa ireo izay tsy nandray fampianarana, nefa niraikitra tamin’ny fahendreny ihany, ary nifidy ny hiasa samirery araka ny heviny manokana. Omen’ny Tompo fizahan-toetra ireo, mba hisafidianany na hijoro hanaraka ny toroheviny, na handà ka hanao araka ny heviny ihany, ary amin’izany dia havelan’ny Tompo ho amin’ny vokatra azo antoka izy. Amin’ny lalantsika rehetra, amin’ny fanompoantsika rehetra an’Andriamanitra, dia miteny amintsika Izy hoe: “Anaka, atolory Ahy ny fonao.” Ny fanahy manetry tena sy azo ampianarina no tadiavin’Andriamanitra. Izay manome ny hatsarany ny vavaka dia izao: avy amin’ny fo feno fitiavana sy fankatoavana no iainany.

“Andriamanitra dia mitaky zavatra sasany amin’ny olony; raha hoy izy ireo: Tsy homeko ny foko hanao izao zavatra izao, dia avelan’ny Tompo handroso amin’ny fitsarany heveriny ho hendry izy ireo, nefa tsy manana fahendrena avy any an-danitra, mandra-pahatanterak’izao Soratra Masina izao [Isaia 28:13]. Tsy tokony hiteny ianareo hoe: Hanaraka ny fitarihan’ny Tompo aho hatramin’ny teboka iray izay mifanaraka amin’ny fitsarako, ary avy eo hifikitra mafy amin’ny hevitra manokana, ka handà tsy hovolavolaina araka ny endriky ny Tompo. Aoka hape-traka izao fanontaniana izao: Izao va no sitrapon’ny Tompo? fa tsy hoe: Izao va no hevitra na fitsaran’i —?” Testimonies to Ministers, 419.